

Workshop Onderzoekend vermogen

Startbijeenkomst voor schoolopleiders en instituuopleiders

30-8-2023

Monique van de Laarschot & Joeri Baarda (voorbeeld Nederlands)

Oude curriculum: leerlijnen beroepsproducten
(cohort 2021 en eerder)

Nieuwe curriculum: leeruitkomsten
(vanaf cohort 2022)

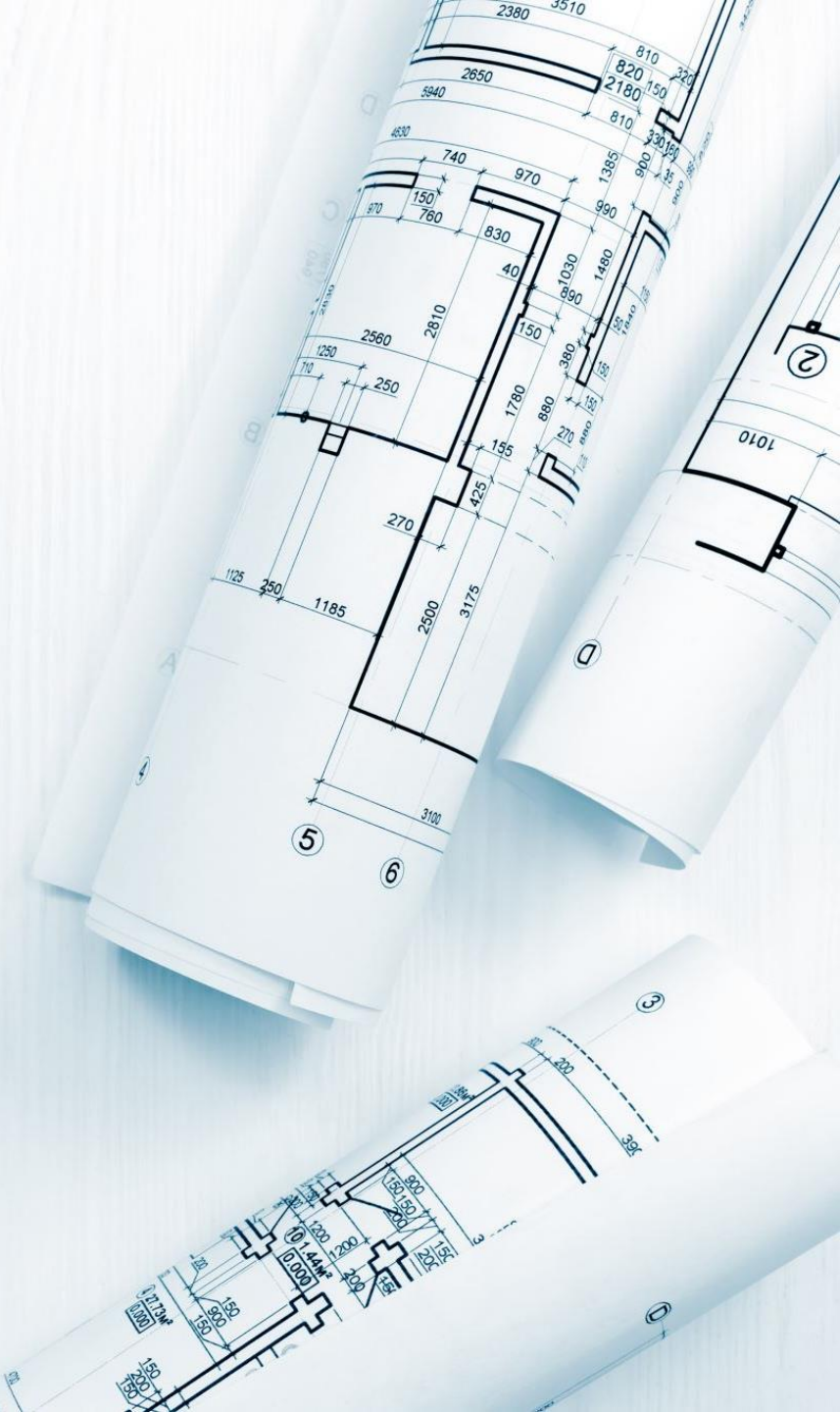

Wijzigingen beroepsproducten oude curriculum (cohort 2021 en voorgaande cohorten)

- Beroepsproduct 1 en 2 aan de hand van eigen leervraag of bij BP2 een gedeelde leervraag
- De eisen en beoordelingstabel ongewijzigd
- Presentatievorm is vrij: schriftelijk/verslag, mondeling aan de hand van een powerpoint, video, ...
- Begeleiding en beoordeling – instituutsopleider
- Beroepsproduct 3: powerpointpresentatie en criteriumgericht interview in Teams

Nieuwe curriculum

- Vakinhoudelijke leeruitkomsten
- Vakdidactische leeruitkomsten
- Pedagogische leeruitkomsten
- Professionele leeruitkomsten (geïntegreerd in VH en PH)

Leeruitkomst onderzoekend vermogen

- **De leraar heeft onderzoekend vermogen en zet dit in ter verbetering van de onderwijspraktijk**
- -Vaststellen op welk momenten in het werk adequate kennis ontbreekt om te kunnen handelen.
- - Kritisch bewust kiezen hoe op basis van relevantie en context omgegaan kan worden met deze ontbrekende kennis.
- -Een onderzoeksvraag op methodisch-systematische manier beantwoorden met een bij de context passende grondigheid.
- - Het resultaat uit onderzoek bruikbaar maken voor een beroepssituatie

Leeruitkomst Onderzoekend vermogen

Geïntegreerd in vakdidactisch handelen (VH):

- VHb (niveau 1, 2^e jaar) - eigen leervraag/leertaak
- VHc (niveau 2, 3^e jaar) - gedeelde leervraag (lesson study)
- VHd (niveau 3, 4^e jaar) - zelfstandig gedeelde vraag/ontwikkelpunt van team oppakken.

Opbouw in:

- Zelfsturing
- Reikwijdte
- complexiteit

Voorbeeld Nederlands

Onderzoekend vermogen inzetten (P2)

De leraar heeft onderzoekend vermogen en zet dit in ter verbetering van de onderwijspraktijk

- Vaststellen op welk momenten in het werk adequate kennis ontbreekt om te kunnen handelen.
- Kritisch bewust kiezen hoe op basis van relevantie en context omgegaan kan worden met deze ontbrekende kennis.
- Een onderzoeksvraag op methodisch-systematische manier beantwoorden met een bij de context passende grondigheid.
- Het resultaat uit onderzoek bruikbaar maken voor een beroepssituatie

Vertaald naar niveau 1:

De leraar zet onderzoeksvaardigheden in bij een vraag/probleem bij een (les)activiteit

- Dit vraagt kennis, vaardigheden en houding... Maar welke?

De student (voorgestructureerd) de gelegenheid geven om aan te tonen dat deze leeruitkomst (d.m.v. de onderliggende indicatoren) beheerst wordt

V a a r d i g h	<ul style="list-style-type: none">• Formuleert onderzoekbare leervragen en zet voor het beantwoorden daarvan passende onderzoeksinstrumenten in.• Ordent gegevens overzichtelijk en transparant• Zoekt naar betrouwbare en relevante informatie in aangereikte literatuur, mediatheek, databases en internet om eenvoudige en gegeven vragen te beantwoorden• Past APA correct toe• Trekt navolgbare conclusies
K e n n i s	<ul style="list-style-type: none">• Onderzoekbare leervragen• Verschil feit-mening, waarneming en interpretatie• APA• Zoektermen• AVG• Databanken• Onderzoeksmethoden (kwalitatief en kwantitatief)
H o u d i n	<ul style="list-style-type: none">• Is zich bewust van aannames• Stelt zichzelf vragen• Zoekt uit hoe iets zit• Is opmerkzaam• Handelt volgens AVG

Gestructureerd in een leertaak

- We hebben drie (vak)didactische principes uit een andere leeruitkomst genomen (waarover je als student kennis moet aantonen).
- Stap 1: theoretisch kader (van 200 woorden) over:
 - Activerende didactiek
 - Digitale didactiek
 - Observerend leren (specifieke didactiek Nederlands)
- We reiken hierbij twee betrouwbare en valide bronnen aan.
- Formeel 'low-stake' feedbackmoment op theoretisch kader door peer(s).

- Op basis van eigen interesse, eigen leervraag of overleg/feedback werkplekbegeleider of instituutsopleider kiest de student één van de drie onderwerpen om voor zichzelf te onderzoeken in de school.

Onderzoekbare vraag	Motivatie	Theoretische verkenning	Praktische verkenning
Waar wil ik beter worden?	Wat is de aanleiding om aan deze leervraag te werken?	Zoek bronnen waarin je informatie vindt op het gebied van je leervraag.	In je praktijkverkenning maak je minimaal gebruik van één interview (met minimaal drie vragen gebaseerd op wat je geleerd hebt uit de literatuurverkenning) en minimaal 1 observatie (met een focus gebaseerd op wat je hebt geleerd uit literatuur)?
Op welke punten wil ik de kwaliteit van mijn onderwijs verbeteren?	(Denk aan: zelfanalyse, toepassen kennis, vorige module VHA, belang van de school, feedback werkplekbegeleider, etc.)	Op welke termen ga je zoeken met betrekking tot je leervraag? Welke literatuur ga ik lezen? (noteer titel en auteur volgens APA-richtlijnen)	Wie kan ik interviewen/bevragen over het onderwerp van mijn leervraag?
Wat wil ik te weten komen?		Welke andere informatiebronnen ga ik gebruiken? (noteer volgens APA-richtlijnen) Welke databanken gebruik je? Voorbeelden: → Filmpjes → Podcasts → Boeken (denk ook aan de aangereikte boeken van je vak en beroep) → Informatie uit de vak- en beroepmodules	Bij wie zou ik lessen kunnen observeren?

(Formele) feedbackgever op dit ingevulde schema is instituutsopleider

Feedback op:

V a r d i g h e d	<ul style="list-style-type: none"> • Formuleert onderzoekbare leervragen en zet voor het beantwoorden daarvan passende onderzoeksinstrumenten in. • Ordent gegevens overzichtelijk en transparant • Zoekt naar betrouwbare en relevante informatie in aangereikte literatuur, mediatheek, databases en internet om eenvoudige en gegeven vragen te beantwoorden • Past APA correct toe • Trekt navolgbare conclusies
K e n n i s	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoekbare leervragen • Verschil feit-mening, waarneming en interpretatie • APA • Zoektermen • AVG • Databanken • Onderzoeksmethoden (kwalitatief en kwantitatief)
H o u d i n g	<ul style="list-style-type: none"> • Is zich bewust van aannames • Stelt zichzelf vragen • Zoekt uit hoe iets zit • Is opmerkzaam • Handelt volgens AVG

Onderzoekbare vraag	Motivatie	Theoretische verkenning	Praktische verkenning
Waar in wil ik beter worden?	Wat is de aanleiding om aan deze leervraag te werken?	Zoek bronnen waarin je informatie vindt op het gebied van je leervraag.	In je praktijkverkenning maak je minimaal gebruik van één interview (met minimaal drie vragen gebaseerd op wat je geleerd hebt uit de literatuurverkenning) en minimaal 1 observatie (met een focus gebaseerd op wat je hebt geleerd uit literatuur)?
Op welke punten wil ik de kwaliteit van mijn onderwijs verbeteren?	(Denk aan: zelfanalyse, toepassen kennis, vorige module VHA, belang van de school, feedback werkplekbegeleider, etc.)	Op welke termen ga je zoeken met betrekking tot je leervraag?	Wie kan ik interviewen/bevragen over het onderwerp van mijn leervraag?
Wat wil ik te weten komen?		Welke literatuur ga ik lezen? (noteer titel en auteur volgens APA-richtlijnen)	Bij wie zou ik lessen kunnen observeren?
		Welke andere informatiebronnen ga ik gebruiken? (noteer volgens APA-richtlijnen)	
		Welke databanken gebruik je?	
		Voorbeelden: → Filmpjes → Podcasts → Boeken (denk ook aan de aangereikte boeken van je vak en beroep) → Informatie uit de vak- en beroepmodules	

Vervolgens tijd om dit uit te voeren

- Hopelijk krijgt de student ruimte om eens bij anderen (gericht) te observeren met een focus op (bijvoorbeeld, indien gekozen) digitale didactiek...
- Om eens in gesprek te gaan met iemand die activerende didactiek tot in de puntjes beheerst.
- Of samen met de werkplekbegeleider aan de slag te gaan met observerend leren.

- Uit deze literatuur- en praktijkverkenning komen drie conclusies of voornemens met betrekking tot wat de student gaat doen om het eigen onderwijs anders te doen.

Tot slot

(Formele) feedbackgever op het eindproduct (beschrijving uitvoering van ingevulde schema) is instituutsopleider

V a a r d i g h	<ul style="list-style-type: none"> • Formuleert onderzoekbare leervragen en zet voor het beantwoorden daarvan passende onderzoeksinstrumenten in. • Ordent gegevens overzichtelijk en transparant • Zoekt naar betrouwbare en relevante informatie in aangereikte literatuur, mediatheek, databases en internet om eenvoudige en gegeven vragen te beantwoorden • Past APA correct toe • Trekt navolgbare conclusies
K e n n i s	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoekbare leervragen • Verschil feit-mening, waarneming en interpretatie • APA • Zoektermen • AVG • Databanken • Onderzoeksmethoden (kwalitatief en kwantitatief)
H o u d i n	<ul style="list-style-type: none"> • Is zich bewust van aannames • Stelt zichzelf vragen • Zoekt uit hoe iets zit • Is opmerkzaam • Handelt volgens AVG

Ter ondersteuning van de zowel de student als alle betrokken begeleiders hebben we ook instructies voor iedereen geschreven.

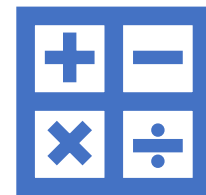
Een hand-out op 1 A4.

**Bedankt voor jullie aandacht,
reacties zijn (meer dan) welkom!**

Voorbeeld wiskunde

Voorbeeld: opleiding wiskunde

Doelen

- Je weet wat misconcepties zijn.
- Je weet wat interviewen als onderzoeksmethode inhoudt en hebt de theorie toegepast bij:
 - het houden van een -semi-gestructureerd interview met een expert en focusgroep
 - het maken van een interviewleidraad,
 - het bevragen,
 - het transparant ordenen van de resultaten
 - het trekken van conclusies.
- Je hebt het onderzoek voorbereid t.a.v. misconcepties in je praktijk (leertaak 4)

Interview met WB voorbereiden in groepjes over het gekozen onderwerp

- Input over interviewen
- Oefening interview afnemen bij Jeanine als WB, resultaten ordenen en conclusies trekken (opdrachten worden verdeeld onder de groepjes)
 - feedback op het bevragen
 - feedback op resultaten (hoe geordend?)
 - feedback op conclusies

Focusgesprek

- Algemeen (selectie van respondenten, interviewleidraad, hoe je ervoor dat iedereen aan bod komt?, Hoe reageer je op vragen?, Resultaten vastleggen)
- Concept cartoons
- Diagnostische vragen
- 2 filmpjes bekijken a.d.h.v. van kijkopdrachten

Afronding

Leertaak 4

Interview met WB. Feedback vragen aan peers en WB en docent onderzoek op interviewleidraad, geordende gegevens, conclusies

Interview focusgroep. Feedback vragen op onderzoeksvraag, interviewleidraad, selectie respondenten, geordende gegevens, conclusies aan peers, vakdidacticus en docent onderzoek

Hoe verder P2 aantonen

- observatieopdracht leertaak 5
- leerteam (onderzoekende houding bij leerteambijeenkomsten en eigen leervragen)

Feedback op interview: bevragen

Inleiding

Contact maken en veiligheid creëren, doel/onderzoeksvraag, afspraken over 'tijd', opnemen/verslag, wat met resultaten wordt gedaan, ruimte voor vragen

Kern

Kwaliteit van de vragen (relevant, open, duidelijk, niet suggestief, verdiepend)

LSD (luisteren, samenvatten en doorvragen)

Geen OMA (oordeel-mening-advies)

Slot

Passende afsluiting (ruimte voor aanvullende opmerkingen of vragen, afspraken over het verslag en wat met de resultaten wordt gedaan, bedankt voor de medewerking)

Feedback op resultaten en conclusies interview met werkplekbegeleider (peers, opleider)
a.d.h.v. beschrijving en presentatie resultaten en conclusies

Resultaten

- *Geordend*
- *Overzichtelijk*
- *Transparant*
- *Objectief*
- *Samenhangend*

Conclusies

- *Logisch, komen voort uit de resultaten*
- *Onderbouwd*
- *Inhoudelijk juist en navolgbaar*
- *Correct geformuleerd*

Aandachtspunten focusgroep gesprek

Inleiding

Contact maken en veiligheid creëren, bedoeling, werkwijze, afspraken over 'tijd', opnemen/verslag, wat met resultaten wordt gedaan, ruimte voor vragen

Kern

Kwaliteit van de vragen en bevragen (relevant, open, duidelijk, niet suggestief, verdiepend)

LSD (luisteren-samenvatten en doorvragen)

Geen OMA (oordeel-mening-advies)

Alle deelnemers hebben inbreng.

Slot

Passende afsluiting (ruimte voor aanvullende opmerkingen of vragen, afspraken over het verslag en wat met de resultaten wordt gedaan, bedankt voor de medewerking)

Verwerking van het focusgroepgesprek

Geordende data

Zet de samengevatte antwoorden van leerlingen in een matrix per leerling en per topic/vraag

Analyse

Analyseer door relevante aspecten te markeren met een kleur, een label of code te geven (voor label of code maak je een aparte kolom in de matrix).

Resultaten beschrijven

Beschrijf de relevante resultaten aan de hand van de matrix. Doe dit objectief (niet interpreteren), transparant en overzichtelijk.

Conclusies

Formuleer conclusies (antwoord je onderzoeksvraag) op basis van de resultaten. De conclusies komen dus voort uit de resultaten. Ze zijn onderbouwd, inhoudelijk juist, navolgbaar en correct geformuleerd

Afronding

- Leertaak 4

Interview met WB. Feedback vragen op interviewleidraad, bevragen, geordende gegevens, conclusies

aan:

Peers

WB

docent onderzoek HU/ vakdidacticus

Interview focusgroep. Feedback vragen op onderzoeksvraag, interviewleidraad, selectie respondenten, bevragen, geordende gegevens, conclusies aan:

Peers

vakdidacticus/docent onderzoek

In kaart brengen studenten
(oud of nieuw curriculum,
welk jaar, welk vak)
1e en 2e jaars zitten altijd
in nieuwe curriculum

Gebruik hiervoor het
ontwikkelingsdocument
dat de student zelf invult.

Dit kun je vinden op de site
Samen opleiden

In gesprek over
vragen en
suggesties.